

»SLOVENE« volja
na pošti na vsa strani Jago-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 180—
za pol leta 90—
za šest let 45—
za en mesec 15—
Za posamezno celoletno K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30—
za en mesec 35—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarica (53 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
preostor)
za enkrat po K 4-50
uredni raspisi, posilani
tudi po K 6—
Pri večjem naročilu popust
Najmanjši oglas 50/50 mm K 20.
Izjava vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Narod, odgojen v temi neznanja in suženjstva

Že dolgo imamo v rokah dokument, ki ga je izdalo vojno ministrstvo kot tajno povelje na vsa podložna poveljstva. Povelje je skrajna žalitev našega ljudstva in naše duhovščine. Dosedaj smo odlašali in ga nismo hoteli priobčiti, ne morda zato, kakor »Naprej« meni, ker smo si v svesti kake krivde, ampak ker vemo, da je to docela nepremišljen izliv voj. krogov, kakor smo jih bili in smo jih še sedaj v obilni meri navajeni, ker vemo dalje, da mora taka brezprimerna žalitev, kakor jih bogato vsebuje povelje, vzbuditi v ljudstvu slabo kri in izvati odpor. Nismo ga priobčili dalje, ker nismo hoteli v teh časih delati nepravil in težav vladi in prizadetim činiteljem, katerim so naši zastopniki o tej zadevi itak že povedali, kar jim gre. Sedaj je pa »Naprej«, ki se je tudi uvrstil v »državotvorne« in militaristične vrste — saj je sedaj njemu in njegovi stranki odoba voj. oblasti višek modrosti in nezmožljivosti — objavil celotno besedilo tajnega povelja in mu tudi pristavil primeren komentar. Mi smo seveda sedaj odvezani vsake obzirnosti in tudi lahko prosto povelje svoje mnenje in svojo sodbo. Povelje govori o rimsko-katoliški duhovščini iz stare rimske papistovske šole, ki so skozi leta in leta udihavali duh »jezuitizma«, kakor tudi o narodu stare mentalitete, »ki je odgojen v temi neznanja in suženjstva«. Dalje govori, kako naj oficirji pridobivajo to nekulturno papistovsko maso. Razklada: »Plemenitost in široka velikopoteznost v pedagogiki — to so najboljša in najsigurnejša sredstva privlačnosti i pridobivanja nekulturne mase in laziinteligence z nejasnimi nazori o svetu in življenju. In za take ljudi gre v našem slučaju.« Povelje hoče dati oficirjem in vojaštvu navodilo, kako se naj vedejo nasproti duhovščini in katoliškemu ljudstvu. To katoliško ljudstvo imenuje nekulturno maso z nejasnimi nazori o svetu in življenju, ki tava v temi nevednosti in pasje sužnosti. Do te trditve se upajo povzpeti nejasne glave v vojnem ministrstvu, ki vedo, da je med našim ljudstvom do 95% pismenih ljudi. Ko so take sodbe izrekli o našem ljudstvu vsenemški kričaji, se nismo čudili. Odločno pa odklanjamo, da bi kdo v naši državi tako govoril o našem ljudstvu, ki je — za to ni treba doprinesiti nobene dokaza, najkulturnejše v celi državi. Za bodoče si naj prilhanijo vojaške oblasti slične modrosti same zase in pustite druge lepo pri miru. Svetovali bi jim samo to, da bi sli malo med ljudstvo in naj

bi malo natančneje spoznavali to »nekulturno maso«. Če govori vojaško povelje tudi o jezuitizmu in papistovstvu, ne moremo zameriti, ker so vojaške kroge informirali naši liberalci, ki opletajo z frazami napolizobražene mase. Jasno pa je celemu svetu, ki pozna delo Kreka, Jegliča, Korošca: Ko se ne bi bila katoliška duhovščina z vsem srcem in vso voljo zavzela za ujedinenje in jugoslovansko politiko, po vsej priliki danes Jugoslavije ne bi imeli. Duhovščina za to svoje delo seveda ni želela in tudi ne pričakovala nikdar hvaležnosti — sramotenje svobodnimiselnih elementov je od nekdaj njen delež. — Odklanja pa sramotenje od strani vojaških oblasti, katerim so ta sramotni dokument podtaknili naši svobodomiselnici. Ti, ljudstvo, si pa zapomni, kakšno sodbo so vdahnili merodajnim krogom v Belgradu slovenski liberalci.

Vladna dobrota — si- rota.

Znano je, da so vsled železničarskega štrajka v mesecu aprilu zaostale zadržanim in aprovizacijskim zavodom velike množine živil, zlasti koruze, pšenice ter mlinskih izdelkov v Vojvodini ter so dospeli šele tekom maja v Slovenijo, torej v času, ko je nastopilo padanje cen. Vse te institucije, ki so posvetile svoje delo ljudski prehrani, stale so naenkrat pred veliko nevarnostjo, da pretrpe milijonske zgube. Množine teh zaostalih živil cenim na najmanj 800 vagonov, kar odgovarja približno enomesečni potrebi celega nepreskrbljenega prebivalstva v Sloveniji. Kdo bo del predbacival spekulacijo žitnemu zavodu, da je nabavil hrano za občine, kdo Gospodarski zvezi, da je pokrila potrebo svojih zadrug, železniškim in mestnim aprovizacijam, da so v dovolni meri skrbeli za prehrano svojih oskrbljencev, kdo nakupovalni zadrugi, da zadosti potrebam svojega delavstva? Prepričan, da ni jedna omenjenih ustanov prehranbene akcije ni izkoristila v spekulativne sebične namene, za Gospodarsko zvezo vem iz pogleda v njene knjige, da je delala z manjšim zaslužkom kot bi ji ga moral priznati celo rigorozni da ne rečem odločni verižniški urad in vsi drugi uradi, ki so vzeli trgovino v »zaščito«. O pojedinih trgovcih tu ne omenjam, ker mislim o tem vprašanju posebej izneči nekaj mnenj. Isti pojav kot v Sloveniji nastopil je tudi v vseh drugih pokrajinah. Cela vrsta altruističnih ustanov se je nahajala naenkrat pred nevarnostjo, gospodarskega propada.

Vlada je bila o vsem tem točno informirana in je pričela z njej lastno naglico pretresati vprašanje, kaj ukreniti, da se prepreči konkurni ustanov, ki so nad leto dni (časa vojske se ne dotaknem) izvrševali, kar je v drugih državah izvrševala država sama. Končno je vlada po temeljitem vsestranskem in neprenagljenem proučevanju storila sklep, da je treba do brotno pomoči. Kaj je vseboval ta sklep, se ni moglo tako lahko zvedeti. Odgovor resortnega ministra in izjave uradnikov v ministrstvu se niso povsem ujemale, šele deputaciji zainteresovanih ustanov, katere je vodil bivši minister g. Kristan, se je posrečilo zvedeti, da je vlada dovolila izvoz zaostalih živil v inostranstvo. Vse to se je zgodilo v času, ko je v Avstriji še glad belil lase faktorjem, ki imajo ljudsko prehrano v svojih rokah in ko bi vsako ponudbo živil sprejeli z odprtimi rokami in tudi še precej široko odprtim žepom. Izvoz je bil dovoljen, toda, toda pod gotovim »uvetima«. Predno se da dovoljenje za izvoz, naj te ustanove ponudijo svoje zaloge v likvidaciji se nahajajoči Centralni upravi. Centralna uprava ima pravico, da blago sprejme po ponudeni ceni ali pa izjavi, da so cene previsoke za njo ter dovoli izvoz. Napravili smo takoj prošnje in odšli osebo z prošnjami osmero slovenskih prizadetih institucij v Beograd v ministrstvo za trgovino. Resničnost podatkov so potrdili odsek za prehrano, delegat ministrstva financ in oddelek za trgovino. Prva ovira je bila, da so omenjene oblasti vsaka za sebe dale potrdilo in zakaj se ni zgodilo to komisijskim potem, vendar je končno prevladalo mnenje, da bi vse tri oblasti tudi v slučaju komisijskega postopanja ne premenele svojega uverjenja. Prošnje so bile predane sredi junija, načelnik dr. Todorović je obljubil rešenje za torek dne 3. julija, v resnici pa je prišlo izvozno dovoljenje šele 21. julija. Ves čas tega vestnega uradnega postopanja je hodil zastopnik enega ali drugega zavoda urgirati si s pomočjo kake uplívne osebe, če mogoče poslanca priboriti vstop do načelnika v ministrstvu za trgovino, ker sicer bi bilo izključeno, da bi se zadeva rešila v tako »kratkem času«. NB. Vse prošnje še danes niso rešene! Sam ne vem, kaj naj pripomnim k takemu postopanju. Dificile satyram non scribere!

Vlada je izkazala dobroto. Med sklepom min. komiteta, da se izvoz dovoli in do dneva, ko se je izvoz dovolil, so se razmere v Avstriji toliko spremenile, da je iz dobrote postala sirota. Dočim bi pred 1 mesecem dosegli cene, ki bi faktično obvarovale vse aprovizacijske in zadrugne ustanove vsake zgube, so med tem

preplavili Rumuni in Bolgari dunajski trg s tolikimi ponudbami, da nam niti tukajšnih cen ni mogoče več doseči. Dočim se je plačevala koruza pred 1 mesecem po 10 in bela pšenična moka po 16 do 18 K, se danes doseže za koruzo kvečjemu 4.50 do 5.— K in za moko 8 do 10 naših kron. Če računamo razliko med cenami, ki bi jih dosegli in cenami, katere bodo omenjene ustanove dosegle le 2.5 krone od kilograma, cenim tako provzročeno škodo na 20 milijonov kron. Poleg tega še nova dobrota: dočim je vlada po svoji Centralni upravi prodala koruzo in pšenico za dinar, zahteva od ustanov, katere hoče rešiti škode, plačilo v »zdravi tuji valuti«. Koliko se bo zgubilo na kurznih diferencij, se danes ne more kalkulirati, vsekakor pa bo vsako dvigovanje kurza naše valute pomenjal čisto zgubo za vladne varovance. Dalje je znižana izvozna carina, kar bo donekle zmanjšalo efektivno zgubo; a carinarnice niso še obveščene o znižanju ter zahtevajo dosedanje carino. Vlada je sicer znižala carino za koruzo, vendar se taki sklepi javijo poslujočim carinarnicam včasih več tednov prepozno. Med tem se pobira seveda carina po stari tarifi.

V zadevi zahteve plačanja kupnine v tuji valuti sem obvestil Jugoslovanski klub v Belgradu ter ga naprosil, da na mero-dajnem mestu podvzame korake, da vlada ne sili trgovce v spekulacijo s tujimi valutami ter dovoli plačanje v našem kronsko-dinarskem novcu. Upam, da bodo naši poslanci uvideli pomen te zahteve ter izposlovali, da finanjsko ekonomski komitet, v katerem sodelujejo tudi slovenski ministri, ugotovi tej pravični in edino pametni zahtevi, saj mislim, da za plačanje v tuji valuti danes ni drugega razloga kakor trmoglavnost enega načelnika. Upajmo tudi, da se v slučaju, če se sprememba dovoli, izvršenje sklepa ne bo zavlačevalo ad infinitum.

Janko Jovan.

Dr. A. Gosar.

Nekaj, česar ne bi smeli storiti.

G. dr. Tavčar se očitno strinja s tem, da se posamezni stanovanjski slučajji javno obravnavajo. To sklepam iz njegovih člankov, ki se tičejo stanovanjskega vprašanja in iz dejstva, da »Slovenski Narod«, pri katerem ima on glavno besedo, tako rad navaja povsem konkretne slučaje, ali kakor jih on nazivlje »gosarije«. Ta metoda ima gotovo precej zase, ker pomeni najboljše javno kontrolo, ki mora na-

LISTEK.

Odkritje stalnega tabora cele rimske legije pri Lo- čici blizu Celja.

(Spisal prof. dr. Fran Lorgier.)

(Konec.)

Zavoljo pomanjkanja in draginje poljskih pridelkov mi tudi ni bilo mogoče prosto kopati po njivah. Radi tega sem mogel razkopavati večinoma samo trate med njivami in tudi to je imelo svoje ovire.

Vse te težkoče so me prisilile priti na novo metodo izkopinskih preiskavanj, ki se sploh nikdar še ni porabila, in z nje pomočjo se je vršilo celo delo kljub vsem težkočam popolnoma gladko in je bilo od dneva do dneva spremljevano z novimi važnimi uspehi, tako da je bila ta v svojem obsegu mestu primerna trdnjava do leta 1918. v vseh podrobnostih, iz katerih se je mogel spoznati obseg in značaj naselbine ter obseg in lega znotrajnih stavb, popolnoma preiskana.

Delalo se je namreč večinoma le z 2 do 3 m dolgimi jamami, ki so se napravljale po tratih med njivami in redkokdaj tudi po njivah. Obzidje obsega nekaj čez 100 parcel in trate med njimi so se morale izkoristiti tako, da se je pridobila jasna slika cele trdnjave. Napravilo se je pri-

blizno 200 takšnih jam. Z njim se je našlo in natančno zasledovalo celo 2000 m dolgo obzidje, 12 stolpov z natančnimi merami dolgoti in širokosti, tri glavna vrata v obzidju s potrebnimi merami, v temelju dveh vrat konca glavnega kanala in znotraj obzidja 5 velikanskih poslopij. Natančne mere vseh najdb sem pridobil na ta način, da sem odgnil od vsake stavbe glavne ogle in dokazal zidovje med ogli s posebnimi jamami. Vsled tega je bilo videti pri Ločici kljub mojemu triletnemu delu redkokdaj drugega kot par majhnih jam z zidom ali oglom, ki so se navadno takoj zopet zasule.

Delo je stalo popolnoma pod mojim vodstvom in se je vršilo izključno na podlagi mojih dozdev. Znanstvene priče teh del so bili g. dvorni svetnik vseuč. profesor dr. Emil Reisch, ravnatelj arheološkega instituta na Dunaju, g. vseuč. profesor dr. Rudolf Egger, tajnik instituta, ki me je velikokrat obiskal pri mojem delu, g. dr. Mihael Abramčič, ravnatelj državnega muzeja v Splitu, g. konservator Viktor Skrabar, staroznanec v Ptuj, in g. prof. Oton Eichler v Gradcu. Uspehi do konca leta 1917. so že predhodno objavljeni v »Jahreshefte des österr. arch. Instituts«, Bd. XIX., XX. 1919, S. 107—134.

Najdbe so se vršile zaporedoma takole: V prvih dneh poletja 1916 sem odgnil vse štiri ogle velikanske stavbe 123 m dolgoti in 67 m širokosti in potem natančneje zasledoval zidovje v poslopiu. Ta

stavba ima 65 cm debelo zidovje in je večinoma nekaj čez tla ohranjena. Razteguje se po 15 parcelah.

V začetku se je mislilo, da je to pretorij ali glavno poslopje stalnega tabora. Tekom tega poletja se je pa severno te stavbe našlo drugo poslopje 65 m dolgoti in 37 m širokosti, ki je to mnenje izpodbilo. Njegovo zidovje je 1.50 do 3 m debelo in na obeh straneh v ravnih rižah z lepimi četverovogelnimi kamni obkladano. To poslopje kaže prvovrsten stavben slog in je deloma precej visoko čez tla ohranjeno, posebno njegovo severno čelo, ki obstaja iz 3 m širokega zida. T oje ravno tisti zid, ki ga je bil preudaril Riedl za obzidje trdnjave. Tako je naši naselbini konec prvega poletja zmajkalo obzidja in mislilo se je zdaj, da sploh ni obzidana, in da je bila samo neutrujena poštna postaja.

Vendar ta izid me ni zadovoljil, ker so kazali ostanki najdenih dveh poslopij mrzel značaj vojašnic. V prepričanju, da je bila ta naselbina res obzidana, sem v jeseni 1916, ko so bila polja že prazna, natančno pregledal vse njive v bližini odkritih dveh stavb in končno opazil na površju zemlje težko razločljiv rjav drobiž peščenega kamena, ki je bil raztrošen v 15 do 30 m široki riži po poljih paralelno k Riedljevu »obzidju«. V tem drobižu ni bilo najti sledu morta, ki se pri Ločici nahaja v vseh drugih njivah, v katerih leži zidovje. Ker je bila cela naselbina sezidana iz peščenega kamena, je bilo tudi

mogoče, da se je njegov drobiž naključno raztrosil v dotična polja. Vsled zgoraj omenjenih težkoč se mi je šele eno leto pozneje posrečilo dokazati, da je ta drobiž resnično sled obzidja.

Med tem sem našel v velikonočnih počitnicah leta 1917. tretje veliko poslopje 100 m dolgoti in 60 m širokosti in odkopal vse njegove štiri ogle. Ohranjen je od njega večinoma samo temelj 75 cm debelosti.

V poletju 1917 sem odkril četrto kolasalno stavbo 78 m širokosti. Dolgost je ni izsledena. Vendar iz širokosti se lahko sklepa, da je ta stavba največja od vseh. Njeno zidovje je 1.10 m debelo, tudi na obeh straneh s štiriogelnimi kamni obloženo in leži impozantno na precej globokem betonskem temelju.

V tem poletju sem dalje iskal obzidje in se končno odločil, kopati na zasluženem mestu tudi v naraven pesek. Tako sem po dolgem trudu in premišljevanju našel temelj obzidja, ki obdaja pravokotno celo naselbino. Ogli tega pravokotnika (436:543 m) so z radijem 12.50 m skroženi. Temelj obzidja je 2 do 3 m debel, najširji v skroženih oglih, in sega 1.40 m v tla.

Po odkritju celega obzidja se je videlo, da leži četrta stavba natančno v sredini med severnim in južnim čelom obzidja, da je torej glavna stavba (pretorij) tabora.

V semestralnih počitnicah 1918 sem odkril v južnem čelu obzidja štiri vzdane

deti uzdo tudi tako brezobzirnemu strankarju kot je baje sedanjí poverjenik za socialno skrb. Samo na nekaj je po mojem pri tej metodi treba paziti: da namreč vse, kar se javno trdi, vsaj približno drži.

Dosedaj namenoma nisem odgovarjal na popraviljal različnih, zelo kričočih slučajev, ki so se mi očitali, toda zadnji dr. Tavčarjev članek. »Nekaj se mora storiti«, v katerem si je g. župan nadel videz zagovornika »malega človeka« me silí, da vendar na kratko položim pred javnostjo račun o svojih najhujših grehlih.

Torej kar po vrsti.

Služaj gospe Angele L. v Sp. Šiški. (»Slovenski Narod« dne 18. julija 1920). Dal sem si predložiti spise in ugotoviti sledeče: Odpoved je popolnoma upravičena, ker gre za samico brez lastnega gospodinjstva. Sobivanje z dosedanjim podnajemnikom (družina) po lastni izjavi stranke radi spora nemogoče. Kdo naj se torej izseli, družina ali samica? Pri obeh gre popolnoma enako za vsakdanji krub. Na ceno ne more in ne pojde nihče izmed obeh. Gotovo pa je, da bo samica lažje dobiti sobo brez kuhinje, kot družini celo stanovanje. Prizadevanja stranka bi s svojo nadzorstveno pritožbo, ki jo je vložila na poverjeništvu, toliko tudi brez dr. Tavčarjevega članka prav gotovo dosegla. Da pa redna pritožba proti taki odpovedi ni dopustna, ima tudi svoj pameten smisel, kajti vsak slučaj, kjer je pritožba dovoljena, se le predravile za nedogledno dobo. Kako se to stori, bo g. dr. Tavčar kot odvetnik pač dobro vedel.

Toliko meritorno o tem »nesocialnem« slučaju. Kar pa se tiče dr. Tavčarjeve skrbí za »malega človeka« bodi pripomnjeno, da gre v tem slučaju za stranko, ki je sama uslužbena pri enem, dotičnik, radi katerega bi rada imela celo stanovanje zase, pa pri drugem podjetju, ki bi po naredbi 166 moralo zidati za svoje uslužbenke. Gre torej zato, da se spravi pod streho dva uslužbenca, za katere bi po naredbi 166 morala njuna delodajalca redelovati pri stanovanjski akciji! Odtod torej izhaja ta skrb za malega človeka!

Drugi slučaj:

V enem zadnjih svojih člankov je g. dr. Tavčar odločno poudaril: dokler ne zida Jugoslovanska tiskarna tudi Narodna tiskarna ne bo zidala in popolnoma enako tudi »milionar« Seljak ne bo storil tega, dokler ne zida tovarnar Karl Pollak. V tej izjavi tiči očitno jasen in hud protest proti strankarskemu načinu, po katerem se baje naredba 166 izvršuje. Gosp. dr. Tavčarju mora v tem slučaju pač vsakdo pritrditi in rad storim to tudi jaz. Toda če bi dr. Tavčar, predno je zalučal stanovanjskemu uradu in poverjeništvu v obraz tak očitek, povprašal, kako je z navedenima tvrdkama, bi brez težave izvedel, da se je že do takrat »Kat. tiskovno društvo« kot lastnik Jugoslovanske tiskarne zavezalo sodelovati pri stanovanjski akciji s primernim kapitalom in da je tvrdka Pollak dala zagotovilo, da bo sezidala ali priredila za svoje uslužbenke pet družinskih stanovanj. Kje je torej podlaga za gorenji debelo tiskani in podčrtani očitek? Med poštenimi ljudmi je običajno, da se človek, zlasti če sliši slučajno na ime, ki zaleže v javnosti približno toliko kot ime g. dr. Tavčarja ter je vrh tega župan Ljubljane, poprej informira, predno kaj takega zapiše. Če bi pa g. dr. Tavčar to storil, bi se že takrat prepričal, da je bilo tudi uslužbencem neliberalnih podjetij stanovanje odpovedano in da se je n. pr. — da omenim samo en slučaj — tudi »Gospodarska zveza«, (ki je vrh tega združeno podjetje, katero bi po vsej pravici šteli)

obvezala napraviti za svoje uslužbenke 6 družinskih stanovanj in 12 sob za samce.

Toda naprej! Slučaj »Alke«. Očitale se je, da se nacionalizirano trgovsko podjetje meče iz svojih prostorov zato, da jih dobi »Gospodarska zveza«, pri kateri sem bil baje nekdašnji uslužben (dasi mi o tem ni nič znanega) in da sem to, ne da bi mi kri hnila v obraz, tudi priznal. Ker slučaja takrat še nisem podrobneje poznal, sem si dal spise predložiti. O »Gospodarski zvezi« niti besede in pri stanovanjskem uradu, kakor tudi pri »Gospodarski zvezi« tudi ni nihče vedel o tem. In ta pošteni boj se je vršil ravno tiste dni, ko je šlo zato, ali se bo sedanja stanovanjska akcija sploh še mogla nadaljevati ali ne. Na ta način se je ljudem jemalo zaupanje v uradno poslovanje in v zakonite določbe, s takimi sredstvi se je celo sodišče mabiliziralo proti veljavnosti stare stanovanjske naredbe (ne 166!), ki se je dotedaj desedne priznavala!

To so, če se prav spominjam, najvažnejši slučaj, nad katerimi se je gosp. dr. Tavčar oziroma »Slovenski Narod« spodtikal in na katere sem bil dolžan odgovoriti. Glede slučaja, ki ga omenja predčerašnji »Slovenski Narod«, pa naj omenim samo tole: »Narod« sam priznava, da je pristojna oblast dotičnemu gospodu »Semitu milijonarju« ugodila. Zakaj potem ne napade te oblasti t. j. sodišča, marveč se zaletuje v mene, ki v tem slučaju ne morem ničesar ukreniti? Drugod se mi odrekajo vse pravice, tu pa naj bi šel eni stranki, oziroma enemu odvetniku na ljubo preko svojega delokroga, zato da bo drugi tem lažje lopnil po meni!

Z ozirom na »Poslano«, dr. Kreča v tej zadevi pa naj mimogrede ugotovim, da ukrepov poverjeništvu v tej stvari ni razveljavila deželna vlada, marveč je poverjeništvu, ko se je stvar popolnoma pojasnila, samo ustavilo poslovanje v tej zadevi.

Celotna slika zadnjega boja je torej jasna. O »stvarnosti« dr. Tavčarjevih člankov glede stanovanjstva, ki jo poudarja »Slov. Narod« se naravno ne bom preprijal, pripomnim le, da so kot odgovor možni člankom o »stanovanjskem problemu« sledeči v »Slov. Narod« — »gospodarije«.

Dr. Tavčarjevemu klicu po upravnem sodišču se tudi jaz pridružujem, samo, da je po mojem mnenju treba pod upravnim sodiščem imeti ustavo in nanjo upirajoče se zakone. Brez te podlage bi tudi upravnno sodišče viselo v zraku, kakor visi v zraku vsa naša zakonodaja in vsa naša uprava. Kadar pa bo o posameznih stanovanjskih slučajih po predlogu dr. Tavčarja morala v drugi instanci sklepati celokupna deželna vlada, takrat bi mu prav iz srca privoščil mesto deželnovladnega predsednika. Vsakdo, kogar spravite danes iz stanovanja, je prizadet in oškodovan, pa naj sklepa o tem stanovanjski svet ali pa ministrski svet, ali pa naj bi v tem odločal g. dr. Tavčar kot ljubljanski župan. Zato ravno menimo, da gonja proti stanovanjski akciji, ki naj bi po trenutno edini možni poti privedla do novih stanovanj ni bila popolnoma upravičljiva in da tisti, ki so jo najbolj podpirali, pač niso posebno upravičeni presojeti poslovanja stanovanjskega urada. Kdor pozitivno dela, naj kritikuje, svobodno mu, toda kdor podira, mora biti zadovoljen tudi z razvalinami!

Poljska.

Nova vlada.

LDU Dunaj, 22. julija. (ČTU) Na Poljskem se je sestavil kabinet, čegar glavna naloga je, obramba domovine in v katerem so zastopane vse stranke, tudi soci-

alist. Novi predsednik je član poljske ljudske stranke.

Pomoč ententa.

LDU Dunaj, 22. julija. (ČTU) Kakor poroča »Mittagspost«, je izjavil neki ententni diplomat, da sta se Anglija in Francija sporazumeli glede odpošiljave čet na poljsko bojišče, kamor odpošiljeta večje število čet, večinoma kolonijalnih.

Rusija odklanja pogajanja.

LDU Dunaj, 22. julija. (ČTU) »Frankfurter Zeitung« poroča, da odklanja ruska boljševiška vlada vsaka pogajanja. Premirje je izključeno in se boji nadaljujejo. Boljševiki stoje ob meji Vzhodne Prusije. Nemčija je meje zasedla z vojaštvom.

Avstrijska republika.

Zakon o oddaji premoženja.

LDU Dunaj, 21. julija. (DunkU) Narodna skupščina je na današnji seji, ki je trajala pozno v noč, sprejela zakon o oddaji premoženja in izjemni zakon o vojnem posojilu v drugem in tretjem branju. Na željo reparacijske komisije se je v § 89 predloge o oddaji premoženja sprejela klavzula, ki se glasi: Določbe tega zakona se smejo samo v toliko uporabljati, v kolikor ne nasprotujejo z obveznostmi, ki izhajajo iz državne pogodbe saintgermanske in iz note reparacijske komisije z dne 21. maja 1920 glede predumov za Avstrijo. Državni tajnik za finance mora z izvršilnimi nakazili izdati potrebne odredbe. Državni tajnik je potem po nalogu reparacijske komisije izjavil, da ona ne namerava dohodke premoženjske oddaje porabiti za reparacijske svrhe in da se strinja s smotrom premoženjske oddaje, kakor je izražen v § 1.

Nemčija.

Nevarnost boljševiškega prodiranja.

LDU Berlin, 21. julija. (DunkU — Wolff) Na včerašnji seji državnozbornskega odbora za zunanje posle je razmotrival socialnodemokratski poslanec Bernstein prodiranje boljševikov na Poljskem. Zunanji minister dr. Simons je izjavil, da je boljševiška armada tri dni hoda oddaljena od nemške meje. Nemčija je izjavila svojo popolno nevtralnost v rusko-poljski vojski. Za varstvo mejnih določb proti po Bernsteinu omenjenim nevarnostim so že izdane skrbne odredbe.

Razna poročila.

Italijanska lopovščina.

LDU Zagreb, 21. julija. Zagrebška brezlična postaja na Griču je danes prestregla brezlično brzjavko, namenjeno iz Rima preko Budimpešte za Varšavo, ki je značilna za italijansko obveščanje inozemstva: Brzjavka se glasi: »Dne 13. t. m. je v Trstu vsled izzivanja jugoslovanskih elementov prišlo do ljutih spopadov in do požara v hotlu »Balkan«, kjer so Jugoslovani bili nakopičili mnogo municije in eksplozivnih snovi. Napad se je izvršil tudi na hišo Klamovi (?) Markoviča, dočim Jugoslovani trdijo, da je bil napaden konzularni urad. Še isti večer je bil vzpostavljen popolu mir. Do enakih spopadov je prišlo tudi v Pulju in na Reki, pa povsod radi izzivanja Jugoslovancov. Poročila jugoslovanskih listov, ki prinašajo članke o dogodkih v Trstu, na Reki in v Pulju, so tendenciozna in neresnična.«

(Opomba LDU. Jasna je potrdjenost takega poročila v svrhu, da se Italija opra-

viči pred evropsko javnostjo, da so se izvršila tako hladnokrvno taka grozodejstva proti Jugoslovancem, ne da bi državna oblast ščitila osebno varnost in imetje. Po mnogih poročilih očitavcev in prič, ki so dognali, da je prva bomba padla iz sosednje hiše, ravnateljstva državnih železnic, in sicer iz zadnjega okna v II. nadstropju, in ne iz Narodnega doma in ki so nadalje videli, da so Italijani nosili bombe v Narodni dom, po nadaljnjih ugotovitvah, da so bili Italijanski vandalizmi že davno pripravljeni in dobro organizirani in da so se opustošenja začela v uradu jugoslovanskega delegata Markoviča, preden so demonstranti prišli pred Narodni dom, je tendenca takega poročanja prozorna.)

Boji proti Turkom.

LDU Selva, 21. julija. (DunkU) Grške čete so jelo danes korakati dalje, da pasedejo Tracijo.

LDU Washington, 21. julija. (DunkU — Brezlično.) »Associated Press« poroča iz Cariorada, da se je dne 19. julija prišel boj za Jedren. Uporabljajo se težki topovi. Jedren brani 10.000 Turkov.

Vstaja Arabcev.

LDU London, 21. julija. (DunkU — Brezlično.) Vstaja Arabcev ob spodnjem Evfratu se razširja, vendar ne presega srednjega dela reke. Posadka Rumeite še ni oteta; oskrbujejo jo z letali. Izgube Arabcev so jako velike. Angleži so po izbruhu sovražnosti dne 2. julija izgubili 400 mrtvih in ranjenih. Vojni minister Churchill je včeraj v spodnji zbornici izjavil, da bodo poslana znatna ojačenja iz Indije v Mezopotamijo.

Politične novice.

+ Občinske volitve. Poročajo nam, da je deželna vlada za Slovenijo v svoji seji v sredo sklenila, da se vrše občinske volitve v celi Sloveniji v oktobru.

+ Še enkrat: liberalna zavijanja. »Sl. Narod« ni prav, da smo jasno približali dejstvo, da so liberalci umetno in namenoma izvalili krizo. Glasilo liberalnih mladikov je samo konstatiralo, da se je ministrski svet izrekel za formulacijo § 15. kakor ga je sprejel volilni odbor. V zbornici se je moral ministrski predsednik postaviti za sklep ministrskega sveta. Napovedal je, da mora izvajati konsekvence, če zbornica desavira stališče ministrskega sveta. Liberalci se niso nič pomišljali, glasovali prot ilastni vladi. Ali niso to dejstva, kje so torej laži? Vodilni liberalni listi morajo potvarjati dejstva, da nasujejo svojim pristajem peska v oči.

+ Pravljice. »Narod« prinaša po »Riječ« vest o vzroku Vesničeve demisije, ki jo je baje dobil od uglednega politika radikalne stranke. Pripoveduje, kako se Vesnič boji Protića, da se je Vesnič bal, da ne bi ničesar več pomenil, če bi prelomil s Protićem itd. Vse te vesti so nastale v uredništvu »Riječi«. Dejansko je bila stvar taka, da se je Vesnič držal parlamentarnega običaja, branil predlog vlade in ko je bil preglasovan, demisioniral.

+ Ministrska kriza. Ljubljanski dopisni urad poroča: K prestolonasledniku so bili pozvani gg. Davidović, dr. Drinković, dr. Korošec, Svetozar Pribičević, Protić in dr. Krizman. Vs islo povedali regentu svoje mnenje, da je treba zopet sestaviti koncentracijsko vlado. Davidović je v imenu demokratske zajednice, Protić pa v imenu svoje skupine predlagal, da mora novo vlado sestaviti dr. Vesnič. Nato je regent formalno poveril dr. Vesniču mandat, da sestavi koncentracijsko vlado v čim krajšem roku. — Posamezni parlamentarni krogi so včeraj imeli svoje seje in se posvetovali o taktiki in pogojih, s katerimi bi vstopili v koncentracijsko vlado dr. Vesniča. G. Davidović je obvestil demokratski klub o razvoju ministrske krize in o svoji avdijenci pri prestolonasledniku. — Klub smatra, da je potreben čim manjši program za delo v parlamentu in da je treba čimprej preiti k volitvam. Po njegovem mnenju je bilo treba samo sprejeti v parlamentu volilni zakon, pogodbe, sklenjene v Parizu in dvajsetine do konca leta. Člani vlade bi se imeli sporazumeti o uredbi za izvoz, o pokrajinskih vladah in o nameščenju političnih uradnikov. Kar se tiče člena 15 volilnega zakona, mislijo demokrati, da mora parlament rešiti to vprašanje in da vsak posameznik glasuje po svojem prepričanju. Ko se bodo posamezni parlamentarni krogi odločili, bo Vesnič začel pogajanja z načelniki strank za sestavo koncentracijske vlade.

+ Pašić v Belgradu. V Belgradu pričakujejo prihod Nikole Pašića, ki pride koncem tega meseca.

+ Kriza bo kratka. »Politika« piše. Zdi se, da to pot ministrska kriza ne bo dolgo trajala in da bodo vstopili v novi kabinet skoro vsi člani dosedanje vlade dr. Vesniča.

+ Stanovska ali demokratska učiteljska organizacija? »Slov. Narod« z dne 21. t. m. poroča iz Beograda: »V soboto se je vršil v Beogradu sestanek demokratskega učiteljskega učiteljskega, katerega se je udele-

stolpe, ki so kazali presenetljivo širokost 9 metrov.

V velikonočnih počitnicah 1918 so se našla južna vrata obzidja (porta principalis dextra) in malo pozneje severna vrata (porta principalis sinistra). Tudi od vrat se je ohranil samo temelj, ki obstaja iz silne 30 m dolge, 11 m široke in 1.40 m v tla segajoče betonske plošče, ki se ne razlikuje od 11 m debele betonskega zida. Na tem zidu so stale trdnjavske stavbe vrat, najbrže dva močna stolpa 11 m široki, med katerima se je vhalo v trdnjavo.

V temelju obeh vrat se je našel konec glavnega kanala (cloaca maxima), ki je imel votlino 1.70 m visokosti in 1.10 m širokosti in je bil sestavljen in obokan samo s silnimi 3 do 10 centov težkimi ploščami. Konec kanala južnega čela je bil z obokom vred ohranjen in se je popolnoma izkopala. Vsled debelosti svojih plošč ima ta stavba ciklopski značaj.

V binkoštnih počitnicah 1918 sem odkril zahodna vrata tabora (porta decumana), ki so tudi 30 m dolga. Njim nasproti so v vzhodnem čelu obzidja četrti vrata tabora. Vendar njegovi ostanki leže v hmeljnem polju in jih zato ta čas ni bilo mogoče preiskati.

V poletju 1918 sem našel v severnem in zahodnem čelu obzidja 8 novih stolpov. Stali so 40 do 50 m eden od drugega. Bilo jih je torej po celem obzidju približno 30.

V severnem čelu obzidja so stolpi skoraj 10 m široki. Medobidnih stolpov takšne širokosti se doslej še v nobenem legijski taboru ni našlo. Stolpi rimskega mesta Emone, ki se vidijo pri Ljubljani, so v svojem temelju za cele 3 m ožji in v en stolp našega tabora se bi spravilo lahko štiri takšnih, kakor so se našli v znanem taboru Caruntum pri Dunaju. Velikost naših stolpov si najbolje tolmačimo, če jih primerjamo s stolpi današnjih cerkva. Tako je stolp črnogorske cerkve pri Škofji Loki, ki je vsled svoje širokosti posebno očiten, skoraj 2 m ožji od stolpov pri Ločici.

V počitnicah 1918 se je tudi našla znotraj obzidja peta velikanska stavba, ki je 120 m dolga in 63 m široka. Ohranjen je od nje večinoma samo temelj. Naš tabor ima torej štiri stavbe 100 m dolgosti. Tudi to je popolnoma nova prikažen. Vsi drugi doslej odkriti rimski tabori imajo kvečjem le eno stavbo te velikosti. Tabor Caruntum še ene takšne nima. Naša trdnjava je torej v oziru na velikost in kolosalnost svojih stavb najimnitnejša od vseh legijskih taborov, ki so se doslej našli na ozemlju starega rimskega cesarstva.

Zgrajen je bil ta tabor najbrže v drugem stoletju po Kr. rojstvu. Menim, da je bilo njegovo obzidje že v starem veku do temelja razrušeno. To sklepam iz dejstva, da je gornji del njegovega betonskega temelja tako globoko sprnel. Iz tega sledi, da je zid, ki je stal na temelju in ga je šči-

til proti vremenskemu vplivu, že primeren čas odstranjen. To pa mora biti že veliko sto let, ker rimski beton ne sprhne prej tako globoko.

Če torej vzamemo, da je bilo obzidje že v starem veku podrt, nam je tudi jasno, zakaj ta impozantna trdnjava ni omenjena pri starih pisateljih. Mogoče je obstala samo nekaj decenij in potem je bila razrušena, da je nihče več ni videl.

Na ozemlju Jugoslavije je naša trdnjava edini doslej odkrit celolegijski tabor. Za vedo pomeni že glede na velikost svojih stavb nekaj novega in do sedaj neznanega. Pa tudi lega njegovih notranjih poslopij se razlikuje bistveno od vseh drugih taborov. Iz tega sledi, da mora imeti enako posebnost tudi podrobnejše zidovje teh stavb. Nadaljna znanstvena naloga bi torej bila, popolnoma odgrniti vsa najdena poslopja in tako pridobiti podroben načrt vseh stavb.

To delo bi seveda zahtevalo večje število delavcev in tudi mož, da bi se vzele dalj časa v nakup njive, na katerih leže ta poslopja.

Naš tabor je v vsakem oziru nekaj posebnega in podrobnejša dela bi obogatila vedo s popolnoma novimi odkritji. Da bi se tam našlo veliko orožja in drugih enakih predmetov, seveda ni upati, tembolj pa je zanimiv značaj poslopij, ki so tudi zgrajena v najlepšem stavbenem slogu.

šilo preko 2000 učiteljev in učiteljic iz cele kraljevine. Na kongresu je razvil minister za prosveto Svetozar Pribičević v 1½-urnem govoru svoj šolski program. — »Učit. Tovarš.« je vedno vabil v Beograd, da se tamkaj ustanovi strokovna Unija. Sedaj pa naenkrat slišimo o demokratski učiteljski organizaciji. V okrajnih učiteljskih društvih je organiziranih vsaj polovica socialistov, drugi so liberalci ali dvoživke. Delegati so se peljali v Beograd večinoma na račun vsega v teh društvih organiziranega učiteljstva, da ustanovijo strokovno organizacijo. Sedaj čujemo o demokratski učiteljski organizaciji. Nadalje imamo v Sloveniji v »Slovenski zvezi« organizirano učiteljstvo, katero kooperira z nekaj stotinami hrvatskega učiteljstva, ki je bilo tudi zastopano v Beogradu in ravno temu učiteljstvu se vedno dopoveduje, da se ustanovi strokovna Unija. Nimamo nič proti temu, če si ustanovi demokratsko učiteljstvo svojo organizacijo, toda protestiramo, da bi se jo imenovalo strokovno organizacijo vsega učiteljstva. Ako je demokratski minister poldrugo uro radodarno razpisaval s lepimi besedami, da pridobi nekaj demokratskih agitatorjev med učitelji, je to čisto prav, toda v to svrhu naj skliče shod liberalnih učiteljev na njihove ali pa svoje stroške. Radovedni smo, če bo nedemokratsko učiteljstvo mirno preneslo ustanovitev demokratske organizacije na svoj račun.

+ Osebnost prijateljstvo in narodno ujedinjenje. V kamniški smodnišnici se je zgodila pred kratkim težka nesreča, pri kateri sta izgubila življenje dva pridna delavca, med njima Dornik, ki je celo človeško generacijo delal v smodnišnici. Eksplozija ni prišla nepričakovano. Delavstvo kamniške smodnišnice je že dolgo opozarjalo, da mora priti do katastrofe, ker v tem obratu vodstvo tovarne popolnoma prezira vse dosedanje varnostne odredbe. Nesreča se je zgodila, dvoje delavskih življenj je poplačalo brezbriznost, ki je je krivo vodstvo tovarne. Vsak človek, ki ima kaj srca za delavstvo, se bo vprašal: Kdo je temu kriv? Delavstvo je pred katastrofo opozarjalo javnost na nevzdržne razmere. Odgovor je bil: Preganjanje in zapostavljanje. Sedaj pa vodstvo tovarne glavnih priči svoje brezbriznosti ne more več preganjati: dva delavca, ki sta na lastnem telesu poskusila posledice brezbriznosti, ležita v grobeh, izven območja oblastnikov v kamniški smodnišnici. Sedaj so gospodje oblastniki iznašli drugo sredstvo v osebni kamniškega lekarnarja in voditelja oždotnih liberalcev, dr. Karba, da zamori glas ljudske sodbe. Ta gospod, dr. Karba namreč, je menda za ceno gola osebnega prijateljstva do poveljnika smodnišnice iznašel nov strah, ki naj ustrašuje vse, ki bi se hoteli pritoževati nad povzročitelji smrti dveh delavcev. Dr. Karba namreč v včeršnjem »Narodu« meni, da je vsak proti narodnemu ujedinjenju, kdor si drzne dvomiti, da bi sedanji poveljnik smodnišnice ne bil »kot strokovnjak in človek enako odličen.« Kamniški lekarnar je s tem narodnemu ujedinjenju storil slabo uslugo. Na, bo prepričan, da je narodno ujedinjenje delo vsega slovenskega ljudstva in da je bilo mogoče in gotovo tudi brez njegovih fraz. Toda to ljudstvo se je ujedinilo s Srbi svobodno, ker je videlo svojo rešitev v združenju z vsemi Jugoslavlani. Da bi pa po ujedinjenju moralo to ljudstvo zopet lepo molčati — to je le pobožna želja kamniškega lekarnarja, ki v tem oziru nima za seboj drugega kot svojo desno roko Logarja ter poveljnika smodnišnice, ki ga je vzgojil znani polkovnik Vasič. Ta častita četvorica pa še ni Jugoslavlja. V Jugoslavlji bo ljudstvo zahtevalo obračuna s krivci, pa naj bi dr. Karba napiše še sto plačanih ali neplačanih, naročenih ali nenaročenih člankov o narodnem ujedinjenju. Za nas je narodno ujedinjenje stvar ljudske potrebe, zanj pa menda stvar osebne simpatije do oblastnikov tega sveta. In to bo dr. Karba vključ vsemu bobnenju še obžutil. Ljudje, ki jim je narodno ujedinjenje le zadeva osebnih ali strankarskih ozirov, naj s svojimi frazami narodnega ujedinjenja nikar ne kompromitirajo.

+ Mednarodni promet. Mednarodna poštna in brzojavna konferenca v Parizu je dokončala svoja posvetovanja. Konferenca je sčena, da se zavzame za to, da se mednarodni promet kar z hitreje vzpostavi vsaj z enakimi pogoji, kakor je bil pred vojno in da bi se zasebne brzojavke v kar največji množini pošiljale po brezplačnih postajah. Zveza narodov na bi sklicala še nadalje konference za rešitev vprašanj, ki vsled sedanjega položaja niso mogle biti urejene.

Dnevne novice.

— Glavna skupština »H. K. Narodnog Saveza«. Dne 29. srpnja obdržaje »Hrvatski Katolički Narodni Savez« svojo glavno godišnjo skupštino v Zagrebu. Skupština započinje v 10 sati prijeto podne v dvorani »Vijenca« (nadbiskupsko sjemenišče, Kaptol 29) sa slijedećim dnevnim redom:

1. pozdrav predsednikov; 2. izvještaji tajnički; 3. izvještaj blagajnički; 4. izvještaj nadzornog odbora; 5. izbor upravnog odbora; 6. promjena društvenih pravila; 7. eventualija. Poslije podne u 4 sata nastavlja se skupština u obliku ankete sa slijedećim predavanjima: 1. Orijentacija katolika prema savremenim kulturnim problemima, predaje Petar Grgec; i 2. Organizacija prosvjetnog i socijalnog rada, predaje Mih. Ivšić. Kako će ova skupština podati pregledni izvještaj prosvjetnih i omladinskih društava, a uzato prikazati programe smjernica našeg budućega rada, pozivaju se na istu skupštinu svi članovi »H. K. Narodnog Saveza« i naših katoličkih prosvjetnih udruženja.

— Iz Kamnika nam poročajo, da se je le tam ustanovila podružnica Jugoslovanske Matice.

— Planinski tabor v železni Kapli in veliki izlet na Obir pripravlja za 15. avgusta Mariborska podružnica S. P. D. Podrobnosti slede.

— Avtopromet Lesce—Bled. Na Bled potujoče občinstvo opozarjamo, da uvede avtomobilna delniška družba v Ljubljani od petka, t. j. 23. t. m. dalje redni avtopromet med železniško postajo Lesce in Bledom. Avtoomnibus bo imel zvezo z vsemi vlaki.

— Dopisi za Podružnico S. D. Z. za ribniški okraj naj se pošiljajo na tajnika: Levstek Andrej, jur., Goričavas pri Ribnici.

— Mariborska bolnišnica. Ministrstvo narodnega zdravja je z odlokom z dne 14. julija 1920, št. 16.617 uvrstilo občno javno bolnišnico v Mariboru med one zavode, na kojih se v smislu naredbe z dne 16. septembra 1919 morejo izvežbati specialisti.

— Zdravljenje malarije. V zalogi Jugoslovanske knjigarnje v Ljubljani je izšla brošura: dr. Ivan Matko. Osnovna navodila za zdravljenje malarije. Zdravstveni odsek je brošuro naročil za vse uradne zdravnike, priporoča jo pa z ozirom na širjenje malarije tudi vsem okrožnim in praktičnim zdravnikom v Sloveniji. Cena 2 K 40 vin.

— Več doslednosti. Včasih naleti človek v »Uradnem listu«, posebno v razglasih, ko se vpišujejo v register firme v več jezikih, na nedoslednosti in narodno malomarnost. Tako n. pr. čitamo: Združene papirnice Vevče, Goriče in Medvode, d. d. v Ljubljani. V francoskem besedilu ostanejo vra slovenska krajevna imena, v nemškem imamo že za Vevče Josefstal, a Ljubljana ostane; v italijanskem pa imamo spakedrango Lubiana, morda na ljubo našim laškim »prijateljem«. Če odpade Laibach, tembolj tedaj Lubiana. Zato tudi v tem oziru več doslednosti in narodne zavednosti!

— Na poslovnem večeru abiturientov v Kranju se je nabralo 270 K za Narodni svet za Koroško (50 K je namenjenih za Malgajev spomenik). Iskrena hvala! hvala!

— Nameravano pošiljanje delavcev na Francosko ustavljeno. Posamezniki kakor tudi skupine zidarjev in tesarjev se obračajo na ministrstvo za socialno politiko v Beogradu glede odposiljanja na Francosko, kjer se potrebuje večje čevilo stavbnega delavstva. Ministrstvo je, vpoštevaje potrebnost delavskih moči v državi, odločilo, da se delavci ne pošljejo v inozemstvo, o čemur je bila francoska vlada obveščena. Vsled ukaza ministrstva za socialno politiko v Beogradu z dne 9. julija 1920 broj 17.842 se vsem zidarskim in tesariskim delavcem naznanja s pristavkom, naj se v navedeni zadevi ne obračajo več na podpisano poverjenišvo ali na ministrstvo v Beogradu.

— Velika tatvina. Dne 29. m. m. se je peljal Ivan Hrašovec, posestnik v Hribarjevem, z vozom iz Cirknice domov. Hrašovec je na vozu zaspal. Ko se je prebudil, je zapazil, da mu je nekdo ukradel 12.000 K denarja, ameriansko srebrno uro z dvojnimi pokrovom z vtisnjeno podobno golobčka in pozlačeno takozvano dvojino veržico s podolgovatimi členi.

— Železniška nesreča na Dobovi. Dne 2. t. m. je na železniški postaji Dobova skočil iz tira zadnji voz osebnega vlaka. Pri tej priliki je bil poškodovan sklepni zaviratelj Berguč.

— Dva vozova ukradena sta bila posestnici Mariji Zavri v Vaposeljah pri Lahovčah. Zavričeva je oškodovana za 5100 kron.

— Zaplana. Rudolf Čamernik je zlezel skozi okno v sobo posestnika Franca Petkovskega v Zaplani in je ukradel masti, jajc in kruh v vrednosti 330 kron. Pri tatvini ga je videla Frančiška Kobal, toda oškodovani posestnik se je bal naznaniti orožnikom zločin, ker se je Čamernika bal, katerega brat mu je bil lani ukradel 4000 K. Rudolf Čamernik je po aretaciji povedal, da ga je k tatvini napeljal njegov brat, češ da bo on resel mast čez demarkacijsko črto.

— Julio Meinl d. d. s kapitalom Jadranske banke preosnovana v jugoslovansko podjetje, opozarja cenjene čitatelje na današnji oglas.

Kdor si hoče napraviti

nepristransko sodbo

o naših domačih političnih razmerah naj čita

„Zločin nad domovino“!

Ljubljanske novice.

Ij Za kanonika pri ljubljanski stolnici je imenovan dr. Mihael Opeka, višji šolski nadzornik v Ljubljani.

Ij Lepo starost je doživela zasebnica Klementina Bosizio, ki je bila te dni sprejeta iz mestne ubožnice v hiralnico sv. Jožefa na Radeckoge cesti. Čestitljiva starka je bila namreč rojena 11. januarja 1820 v Ljubljani in je torej že pred dobrim pol letom dopolnila svojih sto let. Za svoja leta je nenavadno trdna in krepka, kolikor se pač da v teh letih govoriti o krepkosti. Najstarejši ljubljanki še na mnoga leta!

Ij Seja Nove založbe se vrši danes — v petek — ob 8. uri zvečer v navadnem prostoru. (K)

Ij Marijina kongregacija gospodičen (II. vnanja) pri uršulinkah naznanja svojim članicam, da se izlet na Koroško ne vrši. — Predstojništvo.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Marija Homan-Svetlin, posestnica, 76 let. — Jernej Adamič, mesarski vajenec, 16 let. — Marija Jerman, hiralica, 69 let. — Frančiška Kordin, hlapčeva vdova, 57 let. — Frančiška Šeme, hiralica, 71 let. — Jakob Laharnar, dninar, 53 let. — Helena Savojic, natakarka, 32 let. — Josip Murn, občinski ubožec, 75 let. — Marija Bizjak, dninarica, 52 let. — Jožefa Ločnikar, hči služkinje, 4 mesece. — Frančiška Vodnik, dninarica, 44 let.

Ij Aretirana tatova. Policija je aretirala na glavnem kolodvoru Milana Lamovška in Josipa Kralja, ker sta prodajala sumljivo blago. Policija je izročila Lamovška drž. pravdnstvu, Kralja pa, ki je vojak, vojaški oblasti.

Ij Streljanje pri topniškem arzenalu. Dne 20. julija ponoči okoli 3. je stal na straži pri avtomobilni vojak Ivan Kurnik, ki je zapazil, da stoji pri vhodu v Samotno ulico voz. Ker se mu je zdelo sumljivo, kaj naj bi se v tem nenavadnem času vozilo, je hotel dognati, kdo da vozi voz in je zaklical: »Stoj! Na ta klic je začel klic: »Ko si, ja du pucati!« Ker je Kurnik sumil, da gre za temne elemente, je ustrelil v smer, iz katere je slišal hrvatsko govorico. Na ta strel sta padla od strani spremljevalcev voza (bili so civilisti) dva strela iz revolverjev. Streljanje je privabilo vojaško stražo, ki je streljala za spremljevalci voza, ki so zbežali. Prišla je na lice mesta tudi policija. Tam, kjer je stal voz, so našli na tleh 18 balbarhenta, katerega je zaplenila policija.

Ij Povožen otrok. Posestnik in gostilničar Franc Krušič je povozil na križ potu Stare poti in ceste iz Sela 20 mesecev staro Antonijo Tomšičevo in jo precej poškodoval.

Ij Kopanje v Grubarjevem prekopu je prepovedano. Ker se ljudje na to ne ozirajo, je policija ovadila veliko število kopalcev, ki bodo kaznovani, ker kopanje v Grubarjevem prekopu ni samo pohujšljivo, marveč je tudi silno nevarno.

Ij Berač, ki je hud na Jugoslavljo. France Krušič se preživlja pošteno z beračenjem po Ljubljani. Te dni mu je pri izvrševanju njegove obrti v Narodnem domu slabo šlo in je za to pričel klicati: »Pr...a Jugoslavlja!« Prišel je mož postave, ki ga je prepeljal v deželo prežganke na policijskem ravnateljstvu.

Ij Če se izstopi mesto na državnem, na glavnem kolodvoru. Valentin F. se je pripeljal iz Skofje Loke v Ljubljano na glavni kolodvor. Ker je imel vozni listek plačan le do državnega kolodvora, so železniški organi zahtevali od njega, da mora plačati 40 K globe. Ker se je branil plačati, so ga aretirali.

Ij Povožena je bila ob kolesarski dirki Frančiška Uloga in je dobila ob tej priliki na rokah, obrazu in nad levim laktom več poškodb.

Ij Tatvina vreč. Marija Knafelc in Cecilija Pavšič sta delali v vojaškem oskrbovališču in sta že pred prevratom vzi v sicer Knafelcova 47, Pavšičeva pa 52 vreč. Deželno sodišče je obsodilo Knafelcovo na 3 tedne, Pavšičevo pa na 4 tedne težke ječe.

Ij Pretep na Illovi. Krovski mojster France Fujan z Illovice št. 48 se je zagovarjal pred ljubljansko deželno sodnijo, ker je 1. aprila t. l. z udarci s kamnom Ivana Zaverška tako poškodoval, da se je napadenco prelomila leva golenica in leva podlehničnica, Katarini Zaveršek je pa nalašč prebil s kamnom kožo na desni roki. Ker se Zaveršku še noga gnoli in ni izključeno, da mu bodo nogo odrezali, se je

razprava odgodila, ker ni izključeno, da bo za presojo zadeve kompetentna porota.

Razne novice.

r Gospodarska kriza v Belgiji. V belgijskem gospodarstvu, ki še pred nekaj tedni ni moglo dobiti za nekatere stroke dovolj delavcev, kaže sistematično in s propagando razširjevana »stavka kupcev« posledice, kakor bi jih živ krst ne pričakoval. Belgijška gospodarska kriza je podobna nemški. V visoki konjunkturi se je izdelovalo čez mero in tako se je bralo v deželi preveč nepračdanega blaga, pri katerem bi tvorničarji morali kaj izgubiti. Zato obratovanja rajši omejujejo ali celo ustavljajo. Najhujše je videti v predilni obrti, v kateri se je proizvajanje močno omejilo, posebno v Gentu in Bruslju. Glede konfekcijske obrti je tudi taka, saj so v Hennegemu vsi zadevni zavodi prenehali z izdelovanjem oblek. Poročila o krznarski in čevljarški obrti se tudi ne glase ugodno. Tako je 6000 delavcev brez dela in zaslužka. Govori se dalje da bodo zaprli 200 tobačnih tvornic. Kriza je nastopila tudi v steklarski obrti in se računa, da se bo v steklarnicah delalo samo še par mesecev. Isto velja glede železarstva. Samo premovalna industrija ni doslej še nič prizadeta. Delavske organizacije ter podjetja in oblasti se bavijo z vprašanjem o pomanjkanju dela. Kongres strokovnih zvez, na katerem je bilo zastopanih 600.000 delavcev, je zahteval nemudno povišanje na 2.50 franka določene podpore za brezposelne. V razpravi je govorilo več govornikov o nacionalizaciji obrti in o državi njeni kontroli. Vsled prestevalnih delavskih podpor dosti trpi državna zakladnica. Za leto 1920 je bilo v proračunu 60.000.000 frankov, od kojih je bilo do konca aprila izdanih 21 milijonov. Ostanek bo baje kmalu izčrpan.

r Obrt v sovjetski Rusovski. V Simbirskem je municijska tvornica v polnem teku; zaposlenih je v njej 2000 delavcev. Tu izdelujejo samo strelivo za pehoto. V Tuli obratujejo dve tvornici z 2—3000 delavci, v Zlatoustu so tri municijske tvornice z 10.000 delavci, v Permu je tvornica za izdelovanje topov s 5—6000 delavci, v eTropovlovskem obratuje tvornica za avtomobile s 3000 delavci, v Harkovu izdelujejo specialna avto in njih dele. V Caricinu obratujejo velike tvornice in izdelujejo samo municijo. Vse navedene tvornice so socializirane in delajo samo za vojne potrebe. Po vseh navedenih tvornicah pa primanjkuje orodja in strojev, zato se v njih manj producira kakor bi človek mislil. Sirovin pa je dovolj, tako železa, jekla, kakor tudi drugih rud. V Taškentu zidajo tobačno tvornico. Bivša moskovska tvornica »Billion« izdeluje sedaj sukn oin svileni blago.

Najnovejša poročila.

VLADNA KRIZA V BELGRADU.

Belgrad, 22. julija. Ob priliki avdi-jence pri regentu je izjavil Stojan Protić, da pristaje na izpremembo člena 15 volilnega reda v tem smislu, da se da učiteljem pasivna volilna pravica.

Belgrad, 22. julija. Sinčič in danes jo imel radikalni klub sejo, katere so se udeležili tudi ministri Joca Jovanović, Stojan Protić in Janković. Razpravljali so o političnem položaju in o členu 15. volilnega reda. Protić je predlagal, naj se člen 15. volilnega reda izpremeni v toliko, da bodo imeli pasivno volilno pravico vsi javni uradniki brez razlike. Čulo se je tudi mnenje, naj bi imeli pasivno volilno pravico izmed državnih uradnikov samo ministri, drugi je bil za to, da se pasivna volilna pravica razširi tudi na člane državnega sveta. Kako stališče zavzema Narodni klub, še ni znano.

ČLEN 15 IN DEMOKRAT GJORGJEVIĆ.

Belgrad, 22. julija. Član Jugoslovanskega kluba dr. Janko Šimrak je podpisal pri prvem branju volilnega reda predlog demokrata Gjorgjeviča, naj se da učiteljem pasivna volilna pravica. O tem se lahko vsakdo prepriča iz parlamentarnih aktov. Ko je prišel člen 15. na vrsto, predlagatelja Gjorgjeviča ni bilo v parlamentu.

STARI KABINET V NOVI IZDAJI.

Belgrad, 22. julija. Vesti iz parlamentarnih krogov o razvoju krize so optimistične. V novi kabinet bodo vstopili vsi stari ministri razum Davidovića, katerega bi nadomestil Drašković. To vest potrjuje tudi »Tribuna«, ki piše, da se tovariši Davidovića protivijo temu, da bi Davidović zopet postal notranji minister, in zahtevajo na to mesto Draškovića. Ta izmena bi bila neumestna in bi jo parlamentarna zajednica ne sprejela. Danes je bil Vesnić pri Davidoviću in se je z njim razgovarjal o sestavi nove vlade.

MAŠČEVALNI DEMOKRATJE.

Belgrad, 22. julija. Pri drugem branju volilnega reda so demokrate iskali za vsa-

ko ceno povoda, da zrušijo vlado, ker se niso uresničile njihove želje glede rekonstrukcije pokrajinskih vlad in glede vprašanja izvoza in uvoza. Smatrali so, da je za to najugodnejši čas ob priliki glasovanja o členu 15. volilnega reda. Jugoslovanski klub je takoj splošno naglasil svoje stališče, da se radi težke zunanje in notranje situacije ne sme razbiti koncentracijska vlada in po tem uravnal svoje ravnanje.

OGORČENA JAVNOST PROTI DEMOKRATOM.

Belgrad, 22. julija. V vsej javnosti vladala velikansko ogorčenje. Vsa odgovornost za vladno krizo pade na demokrate. Prihajajo tudi grožnje, ako se temu stanju in igranju z državo ne neha.

NARODNI KLUB ZA KONCENTRACIJO.

LDU Zagreb, 22. julija. Današnje »Novosti« prinašajo razgovor z banom dr. Laginjo, ki je izjavil, da se je Narodni klub v svojem klubovem posvetovanju izrekel za koncentracijo. Upa, da bo še ta teden došlo do sestave novega kabineta. Tako je stališče Narodnega kluba sedaj, vendar pa bi ga mogel, ako ne pride ta teden do sporazuma, izpremeniti in radikalizirati. Glede izvoza se ne sme dovoliti kaos, temveč je treba iskati srednje poti med svobodnim izvozom in središnje zadrugo. Kar se tiče pokrajinskih vlad, vztraja klub na svojem dosedanjem stališču.

KAKŠNE ŽELJE IMAJO DEMOKRATI.

LDU Belgrad, 22. julija. Včeraj so imeli vsi parlamentarni klubi seje. Ministrski predsednik je bil po tri ure dopoldne in popoldne na seji radikalnega kluba. Nato je minister Janković posetil ministar Pribičevića in ga obvestil o sklepih radikalnega kluba. Istotako je imel sejo demokratski klub in sklenil, da postavi nastopne zahteve: V hrvatski vladi zahteva poverjenosti za notranje stvari in prosveto, v slovenski vladi poverjenosti za notranje stvari, prosveto in socialno skrb, v bosenski vladi pa predsedstvo.

DR. VESNIČ BO IZDAL KOMUNIKE.

LDU Zagreb, 22. julija. »Novosti« poročajo iz Belgrada, da bo ministrski predsednik dr. Vesnić izdal komunike, v katerem bo navedel razloge, zakaj je podal demisijo. V komunikeju bo navedel tudi nekatere pritožbe proti gotovim poslan-

cem in ministrom. Isti list prinaša informacije, da so vsi klubi ostali nepopustljivi v svojih zahtevah. Ako se bo hotelo doseči čimprejše volitve, bo treba pred sestavo kabineta doseči sporazum v vseh spornih vprašanjih in skleniti poseben pismen dogovor. Z ozirom na to je malo verjetno, da bo kmalu došlo do rešitve krize.

POLJSKA NAJ PROSI.

LDU Moskva, 22. julija. (DunKU - Brezžično) Uradno se objavlja, da vsebuje ruski odgovor na angleško noto zahtevilo Rusije, da je pripravljena skleniti mir in premirje pod pogojem, da zaprosi Poljska sama za premirje. Trditve francoskega ministrskega predsednika Milleranda, da je Rusija mir odklonila, je popolnoma neresnična. Rusija si želi miru z vsemi narodi.

PRITISK NA NEMČIJO.

LDU Pariz, 22. julija. (DKU - Brezžično) Ministrski predsednik Millerand je v svojem govoru, ki ga je imel predvčerajšnjim v poslanski zbornici še izvajal, da stoji v veljavi zasedbena določila protokola 2 konference v Spaji. Ako se do 1. septembra t. l. število čet državne brambe ne zniža na 10 brigad z največ 150.000 možmi, ali ako bi do 1. januarja 1921 kontrolna komisija naznanila, da Nemčija tudi drugih določb ne izpolnjuje, zasedejo zavezniški takoj nov del Nemčije, ali ruhrsko ozemlje, ali kako drugo ozemlje, ki ga toliko časa ne izprazni, dokler ne bo postavljenim pogojem zadoščeno.

Dijaški vestnik.

d V. redni občni zbor Podružnice S. D. Z. za Ljubljano in okolico. Na občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 24. julija ob 2. uri popoldne v mali dvorani Ljudskega doma, vabimo vse v Ljubljani in okolici bivačče akademike, bogoslovce in srednješolce, da se enkrat končno javno pomenimo glede mariborskega tabora in zlasti se glede odhoda iz Ljubljane. Pridite vsi!

d Na II. rednem občnem zboru »Podružnice S. D. Z. za ribniški okraj«, ki se je vršil dne 20. julija 1920 v Dolenji vasi pri Ribnici je izvoljen naslednji odbor: predsednik: Ilc Jože, fil.; podpredsednik: Polzelnik Ivan, fil.; tajnik: Levstek Andrej, jur.; blaginjak: Prijatelj Josip, bogosl.; knjižničar: Arko Josip, jur.; revizorja: Ambrož Franc, fil., in Maležič Peter, jur.

— Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na tajnika: Levstek Andrej, jur., Goričavas pri Ribnici, Dol.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

Primorci, Korošci, Prekmurci, Medjimurci, Kranjci in Štajerci, pridite v Maribor na tabor v narodnih nošah. Pohitite v avbah, pečah in drugovrstnih nošah, da boste povzdignili sijaj slavnostnega sprejema.

Okoličani Maribora! Pripeljte se na okrašenih vozovih z narodnimi nošami!

Fantje, ki nimate ne kroja, ne čepice, prijezdite v narodnih nošah na konjih! Jaha se lahko na sedlu ali brez sedla. Konji naj bodo okrašeni, vsak jezdec naj ima slovensko zastavico. Orli bodo jahali na lahkih, narodne noše pa na težkih konjih.

Aprovizacija.

a Prodajalci petroleja iz Ljubljane, ki bi hoteli prevzeti prodajo petroleja na izkaznice, naj se še nemudoma zglase na magistratu, poprej Galetova hiša, pritličje, levo. Petrolej se bo prodajal na izkaznice le do 26. avgusta 1920. Ostanek se bo lahko oddajal strankam brez izkaznic. Tudi trgovci ki že imajo petrolej, ga lahko še dobe, če v dotičnem okraju še ni oddan ves petrolej.

Poslano.

Z ozirom na notico: »Kdo ščiti milijonarje?« v večerajšnji notici »Slov. Naroda« imenom dotične stranke, v koje priloge je bil s pomočjo g. dr. Gosarja baje oškodovan in v svojih pravicah prikrajšan obče spoštovan meščan in pošten narodnjak, v interesu objektivnosti in resnice sporočam javnosti naslednje:

1. Dotična stranka ni ne Semit in ne notorični verižnik temveč najmanj tako čistokrvno arijskega pokolenja kakor zadnji obče spoštovani meščan in poštenu narodnjak, je član veleugledne stare trgovske hiše, podanik pod ententno zaščito stoječe države ter je žrtvoval za naše narodne in kulturne namene že nad 100.000 K. Sedaj biva s svojo obitelji kot letoviščnik

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

v slovenskem kopališču in ima kot tak do bivanja v Jugoslaviji vsaj toliko pravice kot n. pr. razni gostje iz Nemške Avstrije in Nemčije, ki polnijo sedaj naša letovišča in svoje izstradane želodce. Kakega drugega stanovanja v Jugoslaviji seveda nima in ostane v letovišču samo do konca sezone.

2. Dotični obče spoštovani meščan je sam notorični milijonar, ki razpolaga za se in za svojo bolno soprogo s 4 nad vse komfortno opremljenimi stanovanji, od katerih se nahajata dve v Ljubljani, jedno pa baš v zadevnem zdravilišču ter stanuje v njem njegova bolna soproga.

3. Ne glede na to je kupil ta gospod v tem zdravilišču vilo, v kateri stanuje začasno omenjeni letoviščnik, ter zahteval nato od poverjenstva za socialno skrbstvo, naj se mu nakaže še peto stanovanje v tej vili in v to svrhu dotičnega letoviščnika kratkim potom deložira. Vsled intervencije njegovega zastopnika in njegovih prijateljev mu je šel pri tem g. dr. Gosar do skrajnosti na roko in je gotovo več kot drzno, če povprašuje ta gospod sedaj, kdo da ščiti milijonarje. Ukrep, ki jih je izposloval ta gospod pri g. dr. Gosarju proti navedenemu letoviščarju, pa so bili tako skrajno protizakoniti in nasilni, da jih je končno deželna vlada sama brez vsake krivde ali zasluge g. dr. Gosarja razveljavila.

Da bi se bil dotični letoviščar kdaj izrazil: »Hab ich nicht gesagt, dass ich mehr vermag als ein Jugoslawe!« ali tudi samo za senco slično, je perfidna in infamna laž.

5. Osupniti pa mora vsakoga, ki pozna razmere, da se je tik pred sodno razpravo v predmetni stanovanjski zadevi skušalo javnost informirati na tak način, da se spravi vso zadevo v enostransko luč pred oblastjo, koje nepristopnost in objektivnost je danes ponos in poslednji up vsakega poštenega Slovenca.

6. Kar se končno tiče imen in podrobnosti podatkov, sem seveda po končani sodni razpravi z njimi vsakomur najdražje volje na razpolago.

Ljubljana, dne 21. julija 1920.

Dr. Vladimir Kreč.

Izgubil se je ključ, od Vojvoda Mišiča ceste, Streliška ulica, Kopitarjeva ulica, Resljeva cesta, Slomškova ulica, Kolodvorska cesta, do glavnega kolodvora. Kdor ga je našel, naj ga odda Vojvodu Mišiča cesta 23, II. nadstr., levo.

Abiturijent išče za dobo počitnično mesto inštruktorja pri kaki boljši rodbini na deželi. Cenjene ponudbe na Božidar Cvetko, Kranjska gora, Gorenj.

Oprave za spalne sobe, pleskane, se opravi za najnižjo ceno. Rad pomanjkanja prostora po nizki ceni prodajo. Jenkova ulica 7. 2965

Lepo posestvo, pet orolov njiv, travnikov, gozd, hiša, gospodarsko poslopje v krasni legi je na prodaj. — Vpraša se pri Karolini Artman, Sv. Jurij ob južni železnici.

Posestvo na Dolenjskem, s poslopji in vodno silo ob Krki, mlinom, žago, električno razsvetljavo, skladiščem za les in zemljišči ter gozdi, pripravno za večje industrijsko podjetje, se vsled smrti lastnika prodaja. Naslov pove uprava lista pod št. 2952.

Lepo posestvo na prodaj 10 minut oddaljeno od drž. kolodvora Ljubljana. Vsa zadnja pojasnila daje Anton Bokal v pisarni stavbenika Iv. Bricelja, Slomškova ulica št. 19 vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne do 28. t. m.

Cvlična semena za jesensko setev kakor cinerarije, nageljčki, levkoje, primule, mačehe itd. v lepi izbiri, jamčeno zanesljiva, se dobe pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 2954

Proda se zemljišče (6 ha 55 a 43 m²) na ljublj. polju oddaljeno četrt ure od glavnega kolodvora, pripravno za tovarniško podjetje. Naslov v upravnistvu pod št. 2964.

Lepo posestvo se prodaja v Cerkljah na Gorenjskem. Vprašanje na: DR. ED. GLOBOČNIK, KRANJ.

Stalna vojna bolnica II. armijske oblasti v Sarajevu zobnega tehnika. Išče izurjenega zobnega tehnika. Mesečna plača 150 dinarjev poleg tega dnevnic 10 dinarjev. — Ponudbe na upravo gori imenovane bolnice.

Apnenica zidana se da v najem ali se tudi prodaja. Ravno tam je tudi 200 komadov samotne opeke na prodaj. — Kje pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 2929.

Dva lepa harmonija, eden z 11 registri, strom pripraven tudi za cerkev, drugi z 5 registrom, obo v dobrem stanu z lepim glasom prodaja Karolina Artman, Sv. Jurij ob južni železnici. 2968

Proda se vodna moč, katera ima sil, z vsem poleg spadajočim poselstvom in vodnimi pravicami, pravno povsem za kako večje podjetje oziroma tovarno. Pred kratkom je bila na tem mestu velika mizararska in parketna tovarna. Naslov se poizva v upravnistvu našega lista pod št. 2909.

Gostilno

s primernimi zraven spadajočimi stanovanjskimi prostori, v Ljubljani ali najbližnji okolici, vzamem za več let v najem. Eventuelno bi kupil manjšo hišo, v kateri se nahaja vpeljana gostilna. Ponudbe pod »M. J. 1920« na upravnistvo »Slovenca«. 2961

Bukovo ogle

2 vagona, pozneje več, na prodaj. — Ponudbe na KNEŽJI GOZDNI URAD V OPLOTNICI POSTAJA KONJICE.

Jos. Schrey, Ljubljana

Sodna ul. 2 razprodaja radl opustitve svoje trgovine iz svoje v šiški se nahajajoče zaloge in sicer sledečih vrst: Haloško l. 1919, ljutomersko 1917, 1918, 1919, banatsko 1919, cviček (Gadova peč) 1919. Prodaja se množično od sto litrov naprej po ceni 12 K liter naprej.

PRIRODNI

malinov sirup

z rafinadnim sladkorjem okuhan, se dobi po najnižji dnevni ceni v poljubni množini. Nadalje se dobe tudi ekstrakti za umetne soke itd.

Srečko Potnik, Metelkova ulica LJUBLJANA

(poprej zaloga Mengiške pivo).

Čokolado

10 vrst švicarske, 2 vrsti laške, amerikske in francoske v različnih velikostih sortirano in posamezno razpošilja počenši od 8 kilogramov in več po pošti in železnici

Julio Meinl d. d., Ljubljana.

K. WORSCHKE - MARIBOR

Gospodarska ulica št. 10.

Veletrgovina z manufakturnim blagom.

Priporoča svojo bogato zalogo po jako znižanih cenah.

Julio Meinl d. d.

v Jugoslovansko delniško družbo preosnovano podjetje naznanja cenjenemu občinstvu zopetno

otvoritev

Ljubljanske podružnice na Aleksandrovi cesti št. 1

v hiši Jadranske banke. Naše prejšnje cenjene odjemalce prosimo za nadaljno naklonjenost in se priporočamo za nadaljnji obisk

Ljubljana

J. Meinl d. d.

M. Kuštrin, Ljubljana

Dunajska cesta št. 20.

Telefon št. 470.

priporoča Avto-kolesa ter vsake vrste gumijevih predmetov, izolirane žice za električno napeljavno, elektrotehnični material po najnižjih cenah.

Čokolade

švicarke deset vrst, italijanske dve vrsti, amerikske in francoske, v raznih količinah, sortirano in posamič razpošilja od 8 kg više po pošti in železnici

JULIO MEINL d. d.

Zagreb.

Ljubljana.

Maribor.